

vi give, og som saaledes snarest ere Gaver, vil jeg sige, at saa længe vi saaledes strø ud iflæng, kan jeg næsten sige, rundt omkring os, kan man ogsaa sige, at det er et berettiget Krav fra de Smaa i Samfundet, fra Husmændene, ogsaa at faae Ligt med. Saavidt jeg kender til Forholdene med Hensyn til mange af disse 20 000 Husmænd rundt omkring i Landet, deriblandt paa de jydste Heber, men navnlig paa Vornholm, hvor jeg har personlig Erfaring for, at en Husmand har faaet opdyrket 3-4 Tønder Land, have lidt og stridt med at rydde og grave, saa at der er blevet frugtbar Agermark, hvor der har været Byng, Hede og Møsehuller tidligere; disse Smaafolk have der lagt et ihærdigt Arbejde, været med til at kultivere og bygge vort Land, og derfor kan jeg være med til at give dem en Gave og ikke tage Retsstands-punktet strengt. I Henhold dertil vil jeg anbefale det Udbalg, som kommer til at behandle denne Sag, at tage under Overbetjelse, om der ikke paa et eller andet af disse forskellige Punkter kan gøres Noget for disse 20 000 Husmænd.

Ordf. Da vi i 1880 behandlede Lovforslaget om Husmandskreditforeningerne, var et Medlem, som endnu er Medlem af Thinget, nemlig det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Hage), hele Tiden en alvorlig Modstander af Lovforslaget, men dette blev særlig støttet af den daværende Indenrigsminister, og derfor var Høire med til, at vi fik Loven. Det nævnte ærede Medlem udtalte da, at han vilde sige, at naar vi fik en saadan Lov som den foreslaaede vedtaget af Rigsdagen, vare Husmændene de eneste begunstigede Statsborgere, vi havde i Landet. Jeg ønsker at minde derom, fordi det er en ganske karakteristisk Udtalelse af det ærede Medlem, at nu sad Husmændene saaledes i det, at de vare den eneste Samfundsklasse i vort Land, som var særlig begunstiget af Lovgivningsmagten. Den Begunstigelse, som de have ved Husmandskreditforeningsloven af 28de Mai 1880, er nu ikke saa stor, som det er udtalt idag, end ogsaa af den ærede Forslagsstiller, og heller ikke, som det er pointeret af det ærede Medlem, der talte sidst, og det er navnlig for at gjøre opmærksom paa dette, at jeg har tilladt mig at bede om Ordet. Jeg siger, at det Principielle ved denne Sag er, at der fra Lovgivningsmagtens Side gøres noget for Husmændene, i Anledning af Konverteringen; dette principielle Standpunkt, som er hævdet af den ærede Forslagsstiller idag, er jo anerkendt tidligere, ikke alene af dette Thing, men end ogsaa af Regjeringen.

Jeg ønsker netop at slaa det fast, at den ærede Regjering har fundet sig foranlediget til at træffe ekstraordinære Foranstaltninger, da Husmændene skulde konvertere. Jeg skal i saa Henseende minde det høie Thing om, at vi i Rigsdagstidenden for 1887—88, Tillæg A Sp. 1759 have et Lovforslag, der er forelagt af den ærede Indenrigsminister, og som har tre Paragrafer af hvilke den første gaar ud paa at forlænge Amortisationsfristen fra 45 til 58 Aar, den anden, at der maa oprettes Serier, og den tredje, at give Foreningerne de mindre væsentlige Begunstigelser, som kunne indrømmes andre Kreditforeninger med Hensyn til Udlæg og Forauktionering af de til dem pantsatte Grundomme, Noget, der har meget stor Betydning for Interessenterne, da der er solidarisk Ansvarlighed. Forholdet er altsaa det overfor disse Kreditforeninger, at selve Regjeringen har fundet, at naar de skulde konvertere, maatte der nye Begunstigelser til. Dette ønsker jeg at slaa fast, thi saa er der ikke noget Menneſke, selv ikke nogen Høiremand, der vil falde i Staver over, at der nu kommer Forslag frem i dette Thing om at yde Begunstigelser for Husmændene, thi denne Sag er jo bleven fuldstændig akcepteret og end ogsaa fremmet af Thinget. Derfor man nemlig vil se efter i Rigsdagstidenden for 1887—88, Tillæg C. Sp. 922, vil man finde, at der den 28de Marts 1888 er ved 3die Behandling her i Folkethinget vedtaget et Lovforslag, hvis principielle Form er den samme som det af Regjeringen forelagte Lovforslag, men naturligvis er der kommet nogle Ændringer til i Retning af at gjøre det endnu bedre for Husmændene. Men det ønsker jeg at slaa fast, at nogen principiel Uenighed har der ikke været, hverken fra det ærede Things, fra den ærede Ministers eller fra Høires Side om, at der maatte gøres noget Extraordinært for Husmændene, naar der skulde konverteres. Nu er Forholdet jo det, at da der for et Par Aar siden blev konverteret, fik de gamle Interessenter det saaledes, at de i 7, 8 Aar endnu maa blive ved at svare den samme Ydelse, og mangfoldige af dem faae slet ikke at mærke den Lettelse, som Konverteringen i Virkeligheden giver. Nu er der sagt: Det er heller ikke mere end billigt, thi disse Folk have jo, som berørt flere Gange i de Foredrag, der ere holdte her om denne Sag, havt Nytte af det, at Kurserne have været saa høie, i alt Fald have en Del af dem havt det. Jeg vil dog her gjøre opmærksom paa, at der er ikke en Husmand i Kongeriget Danmark, der i Virkeligheden eller i Realiteten har faaet pari. I Henhold til Statuternes § 10 skal nemlig enhver Laansøger